

Національна академія наук України
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ

Презентація до звіту

з прикладної науково-дослідної роботи

«МЕХАНІЗМ РЕГУЛЮВАННЯ ПОДАТКОВО- БЮДЖЕТНИХ ВІДНОСИН: ЦЕНТР-РЕГІОНИ»

Харків, 2013

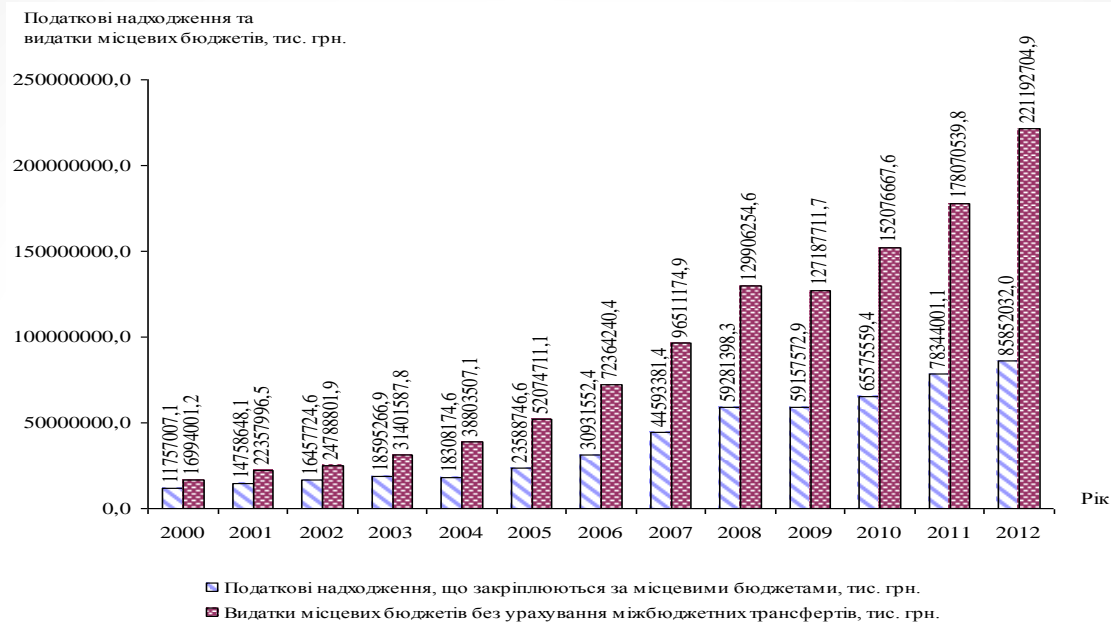
Схема взаємозв'язку основних компонентів наукового дослідження

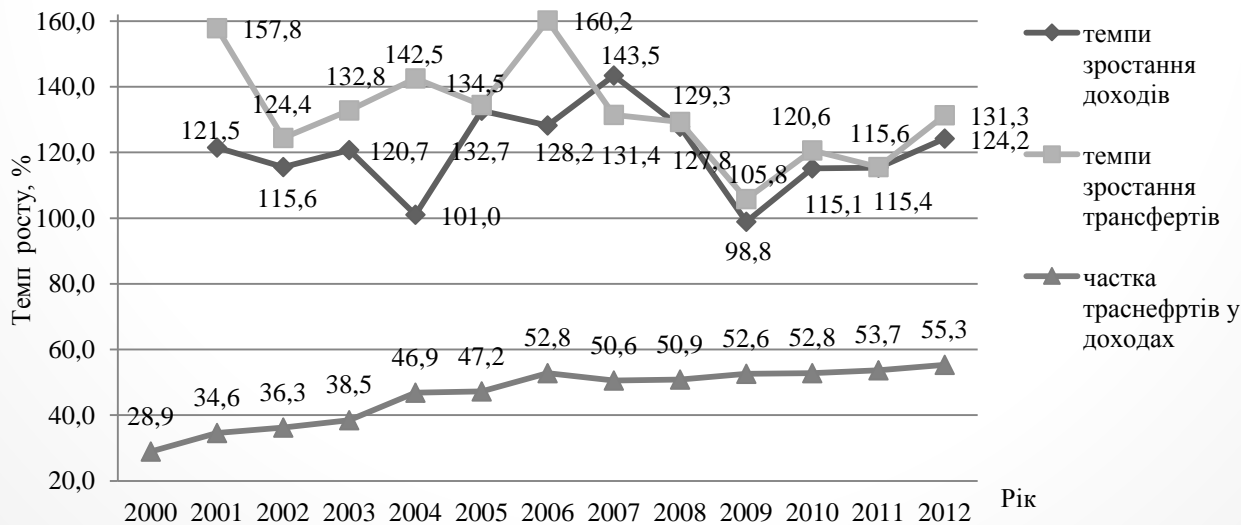
Структурно-логічна схема науково-дослідної роботи «Механізм регулювання податково-бюджетних відносин: центр-регіони»

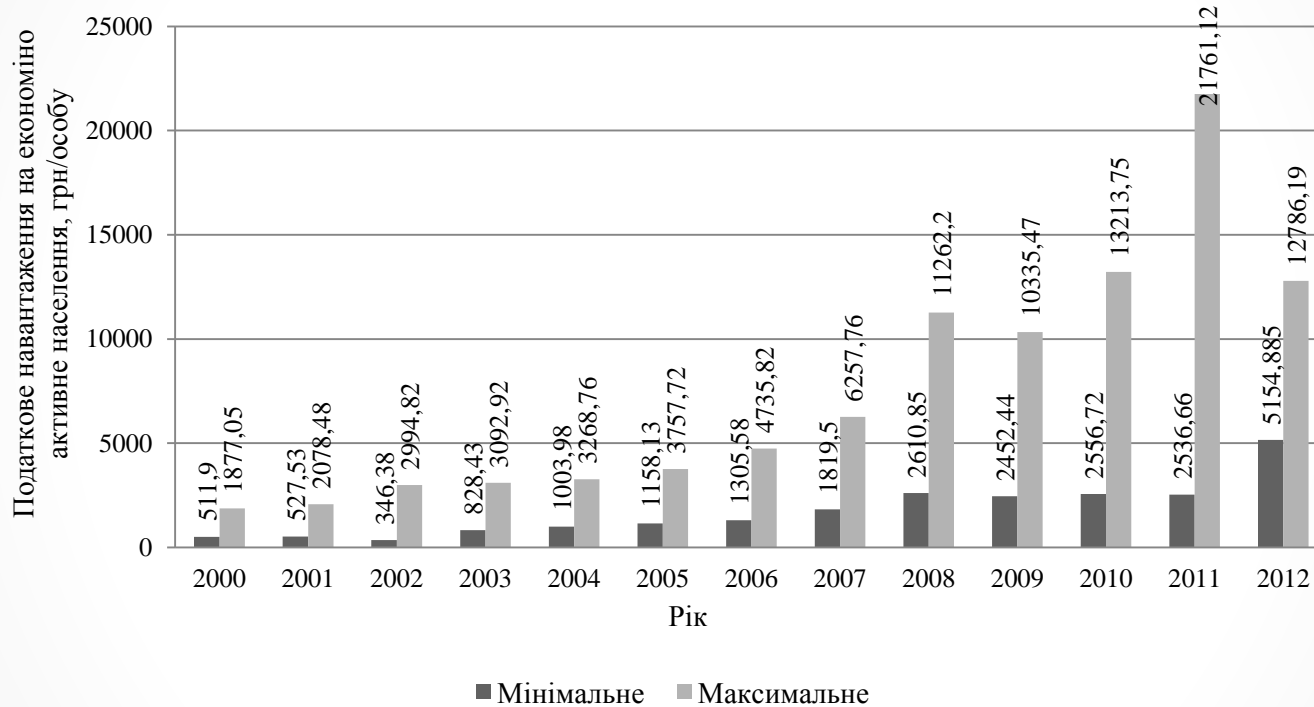
Динаміка податкових надходжень та видатків місцевих бюджетів в 2000–2012 рр.

Динаміка трансфертів та доходів місцевих бюджетів у 2000-2012 рр.

**Динаміка максимальних і мінімальних показників
податкового навантаження на економічно активне населення
в 2000 – 2012 рр.**

Механізм регулювання податково-бюджетних відносин

Результати розрахунків економічних наслідків від закріплення за місцевими бюджетами бюджетотворюючих податків

Показник	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
	варіант	варіант	варіант	варіант	варіант	варіант	варіант	варіант	варіант	варіант	варіант	варіант
	Харківський регіон			Одеський регіон			Миколаївський регіон			Житомирський регіон		
Частка ПДВ, %	50	-	35	60	-	30	85	-	30	85	-	70
Частка податку на прибуток підприємств, %	-	75	20	-	65	20	-	85	70	-	85	80
Обсяги закріплених доходів, млн. грн.	5987,31	5990,4	6040,37	5377	5380,09	5410,83	2257,08	2500,25	2558,03	1917,58	1850,03	2150,2
Обсяги міжбюджетних трансфертів, млн. грн.	2406,54	2403,45	2353,48	2359,13	2356,04	2175,23	1596,73	1353,56	1295,78	2412,39	2479,94	2179,77
Рівень збалансованості місцевих бюджетів, %	71	71	72	70	70	72	59	65	67	44	43	50
Економічний ефект для регіону*, млн. грн.	1560,934	1564,024	1613,994	1253,183	1256,273	1437,083	507,578	813,748	871,528	387,341	338,601	619,97
Економічний ефект для держави**, млн. грн.	1064,197	1491,312	1117,257	1059,853	1510,568	1243,753	417,987	842,583	718,937	-469,68	339,391	-237,059

* Економічний ефект для бюджету регіону від закріплення за ним частки податку ($E_{\text{для регіону}}$): $E_{\text{для регіону}} = D_{\text{зак, очікуване}} - D_{\text{зак, фактичне}}$,

де $D_{\text{зак, очікуване}}$ – доходи, що закріплені за бюджетом регіону з урахуванням частки податку, млн. грн.; $D_{\text{зак, фактичне}}$ – доходи, що закріплені за бюджетом регіону з урахуванням норм чинного законодавства, млн. грн.

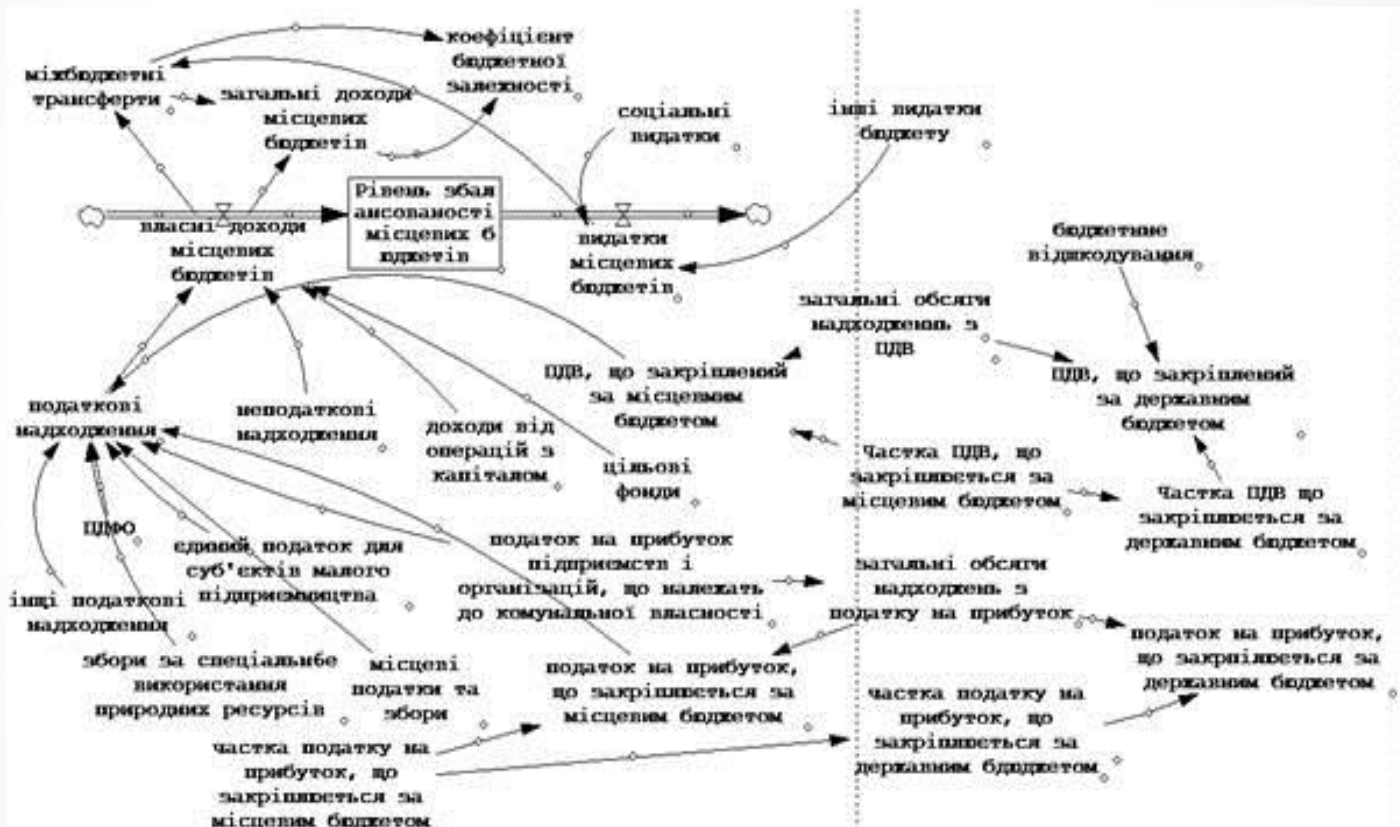
** Економічний ефект для держави від закріплення частки податку на прибуток підприємств за бюджетом регіону ($E_{\text{для держави}}$): $E_{\text{для держави}} = MBT_{\text{фактичне}} - MBT_{\text{очікуване}}$,

де $MBT_{\text{фактичне}}$ – обсяги міжбюджетних трансфертів, що перераховуються з державного бюджету до бюджету регіону, за умов сучасної дії системи міжбюджетних відносин, млн. грн.; $MBT_{\text{очікуване}}$ – обсяги міжбюджетних трансфертів, які надаватимуться державою регіону, за умов закріплення за його бюджетом певного обсягу податку, млн. грн.

Економічний ефект для держави від закріплення частки ПДВ або частки ПДВ і податку на прибуток підприємств за бюджетом регіону ($Z_{\text{для держави}}$) розраховується за формулою $Z_{\text{для держави}} = MBT_{\text{фактичне}} - MBT_{\text{очікуване}} - BB$,

де BB – сума бюджетного відшкодування з ПДВ, млн. грн.

Діаграма потоків моделі місцевих бюджетів при закріпленні за ними частки ПДВ та частки податку на прибуток підприємств

Рекомендації щодо вдосконалення законодавчої бази відносно доходної та видаткової частини бюджетів (фрагмент)

Чинна редакція	Редакція, що пропонується	Очікуваний результат
БКУ		
<p>Стаття 29. Склад доходів Державного бюджету</p> <p>2. До доходів загального фонду Державного бюджету України належать:</p> <p>...</p>	<p>Стаття 29. Склад доходів Державного бюджету</p> <p>2. До доходів загального фонду Державного бюджету України належать:</p> <p>...</p> <p><u>Виключити:</u></p> <p>3) 50 відсотків збору за спеціальне використання лісових ресурсів в частині деревини, заготовленої в порядку рубок головного користування;</p> <p>4) 50 відсотків збору за спеціальне використання води (крім збору за спеціальне використання води водних об'єктів місцевого значення);</p> <p>16) збір за користування радіочастотним ресурсом України.</p>	<p>досягнення відповідності норм бюджетного і податкового законодавства</p>
<p>Стаття 64. Склад доходів, що закріплюються за бюджетами місцевого самоврядування та враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів</p> <p>1. До доходів, що закріплюються за бюджетами місцевого самоврядування та враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів, належать:</p> <p>1) податок на доходи фізичних осіб у частині, визначеній статтею 65 цього Кодексу;</p> <p>2) 50 відсотків збору за спеціальне використання лісових ресурсів в частині деревини, заготовленої в порядку рубок головного користування, що зараховується до міських бюджетів міст Києва та Севастополя;</p> <p>3) 50 відсотків збору за спеціальне використання води (крім збору за спеціальне використання води водних об'єктів місцевого значення), що зараховується до міських бюджетів міст Києва та</p>	<p>Стаття 64. Склад доходів, що закріплюються за бюджетами місцевого самоврядування та враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів</p> <p>1. До доходів, що закріплюються за бюджетами місцевого самоврядування та враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів, належать:</p> <p>1) податок на доходи фізичних осіб у частині, визначеній статтею 65 цього Кодексу;</p> <p>2) <u>податок на додану вартість, згідно з нормами Податкового кодексу;</u></p> <p>3) <u>податок на прибуток підприємств без урахування податку на прибуток підприємств комунальної форми власності</u></p> <p>4) <u>100</u> відсотків збору за спеціальне використання лісових ресурсів в частині деревини, заготовленої в порядку рубок головного користування, що зараховується до міських бюджетів міст Києва та Севастополя</p>	<p>зменшення питомої ваги міжбюджетних трансфертів в загальному обсязі доходів місцевих бюджетів</p>

Публікації

1. Налоговые системы. Методология развития: / [И.А. Майбуров, И.В. Алексеев, Ю.Б. Иванов и др.]; Под ред И.А. Майбурова, Ю.Б.Иванова. – М.: ЮНИТИ_ДАНА, 2012. – 463 с. – (Серия «Magisten») С. 370-381
2. Налогово-бюджетные аспекты регионального развития : Монография [Майбуров И.А., Ярошенко И.В. Иванов Ю.Б. и др.], под общей ред. Ю. Б. Иванова. – Х. : ИД «ИНЖЭК», 2013. – 344 с.– Х. : ИД «ИНЖЭК», 2013. – 344 с.
3. Экономика налоговых реформ. Монографія / [И.А.Майбуров, Ю.Б.Иванов, Л.Л.Тарангул]. - К.: Алерта, 2013. – 432 с.(стор. 150-161)
4. Иванов Ю.Б. Оценка уровня экономики знаний в регионах Украины / Ю.Б. Иванов, В.Ф. Тищенко //Проблеми економіки. – 2012. - № 3. - С.81-90
5. Иванов Ю.Б. Проблемные регионы и государственная региональная политика в Украине / Ю.Б. Иванов, А.Д. Олейник //Известия Иркутской государственной экономической академии (Байкальский государственный университет экономики и права), 2013. - № 2 (88). - С. 29-36
6. Иванова О. Ю. Особливості бюджетного стимулювання розвитку реального сектору економіки / О. Ю. Иванова // Бізнес Інформ, – 2012. – № 9. – С. 77-80.
7. Тищенко О. М. Тенденції соціально-економічного розвитку областей України / О. М. Тищенко, Н. Ю. Тимушева // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. – 2012. – № 2(13). – С. 319-324.
8. Иванова О. Ю. Зміцнення фінансової самодостатності регіону на основі реформування податково-бюджетних відносин / О. Ю. Иванова // Податкова реформа в Україні: досвід, реалії та перспективи: матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Донецьк, 15 листопада 2013 р.). – Донецьк, ДонНУЕТ ім. Михайла Туган-Барановського, 2013. – Т1. – С. 46-50.
9. Иванова О.Ю. Налогово-бюджетные инструменты обеспечения конкурентоспособности регионов: разграничение сфер применения / О.Ю. Иванова // Науковий вісник Національного Університету державної податкової служби України (економіка, право) №1 (60)2013. – С. 80-86.
10. Тищенко О. М. Удосконалення податково-бюджетної політики в контексті відносин між центром та регіонамиТези доповіді / О.М. Тищенко, С.В. Антоненко //Сучасні проблеми та механізми фінансового управління : матер. Міжнародної наук. – практ. конференції, 12-13 грудня 2013 р. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2013. – С. 198- 200